മലയാളഗുരു
(മലയാളം റിസർച്ച് ജേണൽ)
(Open Access, Double-Blind Peer Reviewed Journal)
ISSN Online : 3108-0960 ISSN Print :
EDUSCHOOL ACADEMIC RESEARCH & PUBLISHERS

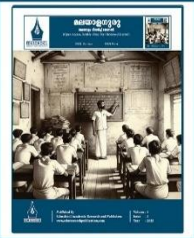

വിജയത്തിന്റെ പുതിയ നിർവചനങ്ങൾ: സമകാലിക സാമൂഹിക-മനഃശാസ്ത്ര വിശകലനം

Mohanan Karuthaveetil

HSST, GHSS Nedungome, Sreekandapuram, Kannur, India.

Article information

Received:6th October 2025
Received in revised form:10th November 2025
Accepted:12th December 2025
Available online:25th January 2026

Volume:2
Issue: 1
DOI:https://doi.org/10.5281/zenodo.18323985

Abstract

Traditional notions of success focused on financial gains, social status, and career advancement. But the socio-cultural transformations of the 21st century have created new standards of success. This study analyzes evolving definitions of success based on contemporary sociological and psychological theories. Mental well-being, life balance, social contribution, personal satisfaction, it examines how factors such as environmental awareness are emerging as new criteria for success. Theoretical analysis presents how modernization, globalization, and technological advancement are redefining concepts of success. This study concludes that contemporaneity is characterized by a comprehensive concept of success that emphasizes human values and sustainability beyond material gains.

സാരാംശം

വിജയത്തെക്കുറിച്ചുള്ള പരമ്പരാഗത സങ്കൽപ്പങ്ങൾ സാമ്പത്തിക നേട്ടങ്ങൾ, സാമൂഹിക പദവി, തൊഴിൽപരമായ ഉയർച്ച എന്നിവയെ കേന്ദ്രീകരിച്ചായിരുന്നു. എന്നാൽ ഇരുപത്തിയൊന്നാം നൂറ്റാണ്ടിലെ സാമൂഹിക-സാംസ്കാരിക പരിവർത്തനങ്ങൾ വിജയത്തിന്റെ പുതിയ മാനദണ്ഡങ്ങൾ സൃഷ്ടിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ പഠനം സമകാലിക സാമൂഹികശാസ്ത്ര-മനഃശാസ്ത്ര സിദ്ധാന്തങ്ങളെ അടിസ്ഥാനമാക്കി വിജയത്തിന്റെ വികസിച്ചുവരുന്ന നിർവചനങ്ങളെ വിശകലനം ചെയ്യുന്നു. മാനസികക്ഷേമം, ജീവിത സന്തുലിതാവസ്ഥ, സാമൂഹിക സംഭാവന, വ്യക്തിപരമായ സംതൃപ്തി, പരിസ്ഥിതി ബോധം എന്നീ ഘടകങ്ങൾ എങ്ങനെ വിജയത്തിന്റെ നവീന മാനദണ്ഡങ്ങളായി ഉയർന്നുവരുന്നുവെന്ന് പരിശോധിക്കുന്നു. ആധുനികവൽക്കരണം, ആഗോളവൽക്കരണം, സാങ്കേതിക പുരോഗതി എന്നിവ വിജയസങ്കൽപ്പങ്ങളെ എങ്ങനെ പുനർനിർവചിക്കുന്നുവെന്ന് സൈദ്ധാന്തിക വിശകലനത്തിലൂടെ അവതരിപ്പിക്കുന്നു. ഭൗതിക നേട്ടങ്ങൾക്കപ്പുറം മാനുഷിക മൂല്യങ്ങളെയും സുസ്ഥിരതയെയും പ്രാധാന്യപ്പെടുത്തുന്ന സമഗ്ര വിജയസങ്കൽപ്പമാണ് സമകാലികതയുടെ സവിശേഷത എന്ന് ഈ പഠനം നിഗമനം ചെയ്യുന്നു.

പ്രധാന വാക്കുകൾ:- വിജയം, മാനസികക്ഷേമം, ജീവിത സന്തുലിതാവസ്ഥ, സുസ്ഥിരത, സാമൂഹിക സംഭാവന

ആമുഖം

മനുഷ്യചരിത്രത്തിലുടനീളം വിജയത്തിന്റെ സങ്കൽപ്പം നിരന്തരം പരിണമിച്ചു

കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഒരു സാമൂഹിക നിർമിതിയാണ്. ഓരോ യുഗത്തിന്റെയും സാംസ്കാരിക-സാമ്പത്തിക പശ്ചാത്തലത്തിൽനിന്ന് രൂപപ്പെട്ട വിജയമാനദണ്ഡങ്ങൾ ആ കാലഘട്ടത്തിന്റെ മൂല്യബോധത്തെയും അഭിലാഷങ്ങളെയും പ്രതിഫലിപ്പിക്കുന്നു. വ്യാവസായിക വിപ്ലവത്തിനുശേഷം ഉയർന്നുവന്ന ആധുനിക സമൂഹത്തിൽ സാമ്പത്തിക സമൃദ്ധി, സാമൂഹിക പദവി, തൊഴിൽപരമായ പുരോഗതി എന്നിവ വിജയത്തിന്റെ പ്രധാന സൂചകങ്ങളായി കണക്കാക്കപ്പെട്ടിരുന്നു.[1] എന്നാൽ ഇരുപത്തിയൊന്നാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ ആരംഭത്തോടെ, പ്രത്യേകിച്ച് ആഗോളവൽക്കരണത്തിന്റെയും സാങ്കേതിക വിപ്ലവത്തിന്റെയും പശ്ചാത്തലത്തിൽ, വിജയത്തിന്റെ പാരമ്പര്യ നിർവചനങ്ങൾ വെല്ലുവിളിക്കപ്പെടുകയും പുനഃപരിശോധനയ്ക്ക് വിധേയമാകുകയും ചെയ്തു.

സമകാലിക സമൂഹത്തിലെ ബർണൗട്ട്, മാനസികാരോഗ്യപ്രശ്നങ്ങൾ, പാരിസ്ഥിതിക പ്രതിസന്ധി, സാമൂഹിക അസമത്വം എന്നിവ ഭൗതികവാദകേന്ദ്രിത വിജയമാതൃകകളുടെ പരിമിതികളെയും അപകടങ്ങളെയും വെളിപ്പെടുത്തി. ലോകാരോഗ്യ സംഘടനയുടെ കണക്കുകൾ പ്രകാരം 2019-ൽ ആഗോള തലത്തിൽ 280 ദശലക്ഷം ആളുകൾ വിഷാദരോഗം അനുഭവിച്ചിരുന്നു, ഇത് ജോലിസ്ഥലങ്ങളിലെയും ജീവിതരീതികളിലെയും സമ്മർദ്ദങ്ങളുമായി നേരിട്ട് ബന്ധപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.[2] ഈ പശ്ചാത്തലത്തിലാണ് വിജയത്തെക്കുറിച്ചുള്ള ബദൽ സങ്കൽപ്പങ്ങൾ ഉയർന്നുവരുന്നത്.

ഈ പഠനത്തിന്റെ പ്രാഥമിക ലക്ഷ്യം സമകാലിക സന്ദർഭത്തിൽ വിജയത്തിന്റെ പുനർനിർവചനങ്ങളെ സൈദ്ധാന്തികമായി വിശകലനം ചെയ്യുകയും അതിന്റെ സാമൂഹിക-മനഃശാസ്ത്ര പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ പരിശോധിക്കുകയും ചെയ്യുക എന്നതാണ്. പുതിയ വിജയമാനദണ്ഡങ്ങളിൽ മാനസികക്ഷേമം, ജീവിത സന്തുലിതാവസ്ഥ, സാമൂഹിക സംഭാവന, പരിസ്ഥിതി സുസ്ഥിരത, വ്യക്തിപരമായ സംതൃപ്തി എന്നിവ എങ്ങനെ സമന്വയിപ്പിക്കപ്പെടുന്നുവെന്ന് വിമർശനാത്മകമായി വിലയിരുത്തുന്നു.

സൈദ്ധാന്തിക അടിത്തറ

വിജയസങ്കൽപ്പത്തിന്റെ പരിണാമം

വിജയത്തെക്കുറിച്ചുള്ള മനുഷ്യരുടെ ധാരണകൾ സാമൂഹികമായി നിർമിക്കപ്പെട്ടവയാണെന്ന് സാമൂഹികശാസ്ത്രജ്ഞരായ ബെർഗറും ലക്ക്മാനും വാദിച്ചു.[3] ഓരോ സമൂഹവും അതിന്റെ സാംസ്കാരിക മൂല്യങ്ങൾക്കും സാമ്പത്തിക ഘടനയ്ക്കും അനുസരിച്ച് വിജയത്തിന്റെ മാനദണ്ഡങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുന്നു. പാശ്ചാത്യ മുതലാളിത്ത സമൂഹങ്ങളിൽ മാക്സ് വെബർ വിവരിച്ച "പ്രൊട്ടസ്റ്റന്റ് തൊഴിൽ നൈതികത" സമ്പത്ത് സമാഹരണത്തെയും തൊഴിൽപരമായ നേട്ടങ്ങളെയും പ്രാഥമിക വിജയസൂചകങ്ങളായി സ്ഥാപിച്ചു.[4]

ഇരുപതാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ മധ്യം വരെ വ്യാപകമായിരുന്ന ഈ മാതൃക മാസ്ലോവിന്റെ ആവശ്യക്രമസിദ്ധാന്തത്തിലൂടെ ആദ്യമായി വെല്ലുവിളിക്കപ്പെട്ടു. മാസ്ലോ വാദിച്ചത് ഭൗതിക ആവശ്യങ്ങൾക്കപ്പുറം സ്വയം സാക്ഷാത്കാരവും (self-actualization) വ്യക്തിപരമായ വളർച്ചയുമാണ് അന്തിമ മാനുഷിക ലക്ഷ്യം എന്നാണ്.[5] ഇത് വിജയത്തെ കൂടുതൽ സമഗ്രമായി നിർവചിക്കുന്നതിലേക്ക് നയിച്ചു.

പോസിറ്റീവ് സൈക്കോളജിയും സുഖശാസ്ത്രവും

ഇരുപത്തിയൊന്നാം നൂറ്റാണ്ടിൽ മാർട്ടിൻ സെലിഗ്മാനും മറ്റ് മനഃശാസ്ത്രജ്ഞരും വികസിപ്പിച്ച പോസിറ്റീവ് സൈക്കോളജി വിജയധാരണകളിൽ കാതലായ മാറ്റം സൃഷ്ടിച്ചു. സെലിഗ്മാന്റെ PERMA മോഡൽ (Positive Emotions, Engagement, Relationships, Meaning, Accomplishment) സുഖത്തെ ബഹുമാനദണ്ഡമായി നിർവചിക്കുന്നു.[6] ഇത് കേവലം സാമ്പത്തിക നേട്ടങ്ങളല്ല, മറിച്ച് വൈകാരിക സമൃദ്ധി, അർത്ഥവത്തായ ബന്ധങ്ങൾ, ജീവിതലക്ഷ്യം എന്നിവയും വിജയത്തിന്റെ അംഗങ്ങളായി കണക്കാക്കുന്നു.

ഡയനർ, റയൻ, ഡെസി തുടങ്ങിയ സുഖശാസ്ത്രജ്ഞർ (wellbeing researchers) ആത്മനിഷ്ഠ സുഖവും (subjective wellbeing) മനഃശാസ്ത്ര സുഖവും (psychological wellbeing) തമ്മിൽ വേർതിരിച്ചു.[7] ജീവിത സംതൃപ്തി, പോസിറ്റീവ് വികാരങ്ങൾ, വ്യക്തിപരമായ വളർച്ച, സ്വയംഭരണം (autonomy), ജീവിതലക്ഷ്യം (purpose), സാമൂഹിക സംബന്ധങ്ങൾ എന്നിവയെല്ലാം വിജയത്തിന്റെ പുതിയ സൂചകങ്ങളായി മാറി.

സാമൂഹിക മൂലധന സിദ്ധാന്തം

റോബർട്ട് പുട്ട്നത്തിന്റെയും മറ്റുള്ളവരുടെയും സാമൂഹിക മൂലധന സിദ്ധാന്തം

വിജയത്തിന്റെ സാമൂഹിക മാനങ്ങളെ പ്രാധാന്യപ്പെടുത്തുന്നു.[8] വ്യക്തിഗത നേട്ടങ്ങൾക്കപ്പുറം സമൂഹവുമായുള്ള ബന്ധം, സാമൂഹിക വിശ്വാസം, പരസ്പര സഹായം എന്നിവ ഉയർന്ന ജീവിതനിലവാരത്തിലേക്കും സുസ്ഥിര വികസനത്തിലേക്കും നയിക്കുന്നു എന്ന് ഈ സിദ്ധാന്തം വാദിക്കുന്നു.

പാരിസ്ഥിതിക സുസ്ഥിരതയും വികസനവും

1987-ലെ ബ്രണ്ട്ലാൻഡ് റിപ്പോർട്ട് സുസ്ഥിര വികസനത്തെ "ഭാവി തലമുറകളുടെ ആവശ്യങ്ങൾ നിറവേറ്റാനുള്ള കഴിവിനെ ദുർബ്ബലമാക്കാതെ വർത്തമാന തലമുറയുടെ ആവശ്യങ്ങൾ നിറവേറ്റുന്ന വികസനം" എന്ന് നിർവചിച്ചു.[9] ഇത് വിജയത്തിന്റെ താൽക്കാലികവും ദീർഘകാല മാനങ്ങളും തമ്മിൽ സന്തുലിതാവസ്ഥ സൃഷ്ടിക്കേണ്ടതിന്റെ ആവശ്യകത പ്രകടമാക്കി. പാരിസ്ഥിതിക ഉത്തരവാദിത്വം വിജയത്തിന്റെ പുതിയ മാനദണ്ഡമായി.

വിശകലനം: സമകാലിക വിജയനിർവചനങ്ങൾ

മാനസികക്ഷേമം വിജയമാനദണ്ഡമായി

സമകാലിക സമൂഹത്തിലെ പ്രധാന മാറ്റങ്ങളിലൊന്ന് മാനസികാരോഗ്യത്തെ വിജയത്തിന്റെ കേന്ദ്രസ്ഥാനത്ത് സ്ഥാപിക്കുന്നതാണ്. 2020-ലെ COVID-19 പാൻഡമിക് ഈ പരിവർത്തനത്തിന് കൂടുതൽ ആക്കം കൂട്ടി. ജീവിതനിലവാരത്തേക്കാൾ ജീവിതഗുണനിലവാരം (quality of life) പ്രാധാന്യമുള്ളതായി കണക്കാക്കപ്പെട്ടു.

ലാൻസെറ്റ് കമ്മീഷൻ 2018-ൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച റിപ്പോർട്ട് പ്രകാരം, ആഗോള സാമ്പത്തിക വളർച്ചയെ പിന്തുണയ്ക്കുന്ന പരമ്പരാഗത വികസന മാതൃകകൾ മാനസികാരോഗ്യ പ്രതിസന്ധിയിലേക്ക് നയിച്ചു.[10] ജോലി സമ്മർദ്ദം, ജീവിത-തൊഴിൽ അസന്തുലിതാവസ്ഥ, സാമൂഹിക ഒറ്റപ്പെടൽ എന്നിവ ആഗോളതലത്തിൽ വർധിച്ചു.

പട്ടിക 1. പരമ്പരാഗതവും പുതിയതുമായ വിജയസൂചകങ്ങൾ

പരമ്പരാഗത സൂചകങ്ങൾ	പുതിയ സൂചകങ്ങൾ
വാർഷിക വരുമാനം	ജീവിത സംതൃപ്തി
തൊഴിൽ പദവി	തൊഴിൽ സംതൃപ്തി
സ്വത്തുക്കൾ	മാനസിക സമാധാനം
സാമൂഹിക നില	സാമൂഹിക സംഭാവന
ഔപചാരിക വിദ്യാഭ്യാസം	ജീവിതാനുഭവം
കരിയർ വളർച്ച	വ്യക്തിത്വ വികസനം
മത്സര വിജയം	സഹകരണ നേട്ടം
ഭൗതിക സമൃദ്ധി	സുസ്ഥിര ജീവിതം

വർക്ക്-ലൈഫ് ബാലൻസ്: പുതിയ മുൻഗണന

OECD രാജ്യങ്ങളുടെ 2022 സർവേ പ്രകാരം, 73% ജീവനക്കാരും ജീവിത-തൊഴിൽ സന്തുലിതാവസ്ഥയെ ഉയർന്ന ശമ്പളത്തേക്കാൾ പ്രാധാന്യമുള്ളതായി കണക്കാക്കുന്നു.[11] സമയസ്വാതന്ത്ര്യം, കുടുംബവുമായി കഴിയാനുള്ള അവസരം, വ്യക്തിപരമായ താല്പര്യങ്ങൾക്കുള്ള സമയം എന്നിവ പുതിയ തലമുറയുടെ മുൻഗണനകളായി മാറി.

"ഗ്രേറ്റ് റെസിഗ്നേഷൻ" എന്നറിയപ്പെടുന്ന 2021-ലെ പ്രതിഭാസം ഇതിന് തെളിവാണ്. അമേരിക്കയിൽ മാത്രം 47 ദശലക്ഷം ജീവനക്കാർ സ്വമേധയാ ജോലി രാജിവച്ചു, പ്രധാന കാരണം തൊഴിൽസ്ഥലത്തെ മാനസിക സമ്മർദ്ദവും ജീവിത സന്തുലിതാവസ്ഥയുടെ അഭാവവുമായിരുന്നു.[12] ഇത് വിജയത്തിന്റെ നിർവചനത്തിൽ വലിയ മാറ്റം സൂചിപ്പിക്കുന്നു.

സാമൂഹിക സംഭാവനയും അർത്ഥവും

മില്ലേനിയൽ, Z തലമുറകൾ വിജയത്തെ സാമൂഹിക സംഭാവനയുമായി ബന്ധിപ്പിക്കുന്നു. ദീലോയിറ്റ് മില്ലേനിയൽ സർവേ 2021 പ്രകാരം, 49% യുവാക്കൾ സാമൂഹിക പ്രതിബദ്ധതയുള്ള സ്ഥാപനങ്ങളിൽ ജോലി ചെയ്യാൻ താല്പര്യപ്പെടുന്നു.[13] സാമൂഹിക നീതി, പാരിസ്ഥിതിക സംരക്ഷണം, കമ്മ്യൂണിറ്റി സേവനം എന്നിവ വ്യക്തിപരമായ വിജയത്തിന്റെ അവിഭാജ്യ ഘടകങ്ങളായി.

ആദം ഗ്രാന്റിന്റെ പഠനങ്ങൾ കാണിക്കുന്നത് "prosocial motivation" (മറ്റുള്ളവർക്ക് നന്മ ചെയ്യാനുള്ള പ്രേരണ) ദീർഘകാല തൊഴിൽ സംതൃപ്തിയിലേക്കും വ്യക്തിപരമായ

സന്തോഷത്തിലേക്കും നയിക്കുന്നു എന്നാണ്.[14] സമൂഹത്തിന് പ്രയോജനപ്രദമാകുന്നതിൽനിന്ന് ലഭിക്കുന്ന തിരിച്ചറിവും അർത്ഥവും പരമ്പരാഗത നേട്ടങ്ങളെക്കാൾ ശക്തമായ തൃപ്തി നൽകുന്നു.

സുസ്ഥിര വിജയം: പരിസ്ഥിതി ദൃഷ്ടികോണം

കാലാവസ്ഥാ പ്രതിസന്ധിയും പാരിസ്ഥിതിക തകർച്ചയും വിജയത്തിന്റെ സുസ്ഥിരതയെക്കുറിച്ചുള്ള ചോദ്യങ്ങൾ ഉയർത്തി. സുസ്ഥിര വികസന പ്രസ്ഥാനം ഭാവി തലമുറകൾക്കും പരിസ്ഥിതിക്കും ദോഷം വരുത്താതെയുള്ള നേട്ടങ്ങളെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്ന "സുസ്ഥിര വിജയം" എന്ന സങ്കൽപ്പം അവതരിപ്പിച്ചു.

കാർബൺ ഫുട്പ്രിന്റ് കുറയ്ക്കൽ, പുനരുപയോഗിക്കാവുന്ന വിഭവങ്ങളുടെ ഉപയോഗം, പരിസ്ഥിതി സൗഹൃദ ജീവിതരീതികൾ എന്നിവ പുതിയ തലമുറയുടെ വിജയമാനദണ്ഡങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു. ഭൗതിക സമൃദ്ധിയേക്കാൾ പാരിസ്ഥിതിക ഉത്തരവാദിത്വത്തിന് മുൻഗണന നൽകുന്ന മിനിമലിസം പ്രസ്ഥാനം ഇതിന് ഉദാഹരണമാണ്.

ആധികാരിക സ്വയം: വ്യക്തിത്വ വികസനം

കാൾ റോജേഴ്സിന്റെ മാനവികമായ മനഃശാസ്ത്രത്തിലെ "ആധികാരിക സ്വയം" (authentic self) എന്ന സങ്കൽപ്പം സമകാലിക വിജയനിർവചനങ്ങളിൽ പ്രമുഖമാണ്.[15] സാമൂഹിക പ്രതീക്ഷകൾക്കനുസൃതമായി പ്രവർത്തിക്കുന്നതിനുപകരം സ്വന്തം മൂല്യങ്ങൾക്കും വിശ്വാസങ്ങൾക്കും അനുസൃതമായി ജീവിക്കുന്നതാണ് യഥാർത്ഥ വിജയമെന്ന് ഈ ദൃഷ്ടികോണം വാദിക്കുന്നു.

ആധികാരികത, സ്വയംപ്രകടനം, വ്യക്തിത്വ വികസനം എന്നിവ പ്രത്യേകിച്ച് സോഷ്യൽ മീഡിയ യുഗത്തിൽ പ്രാധാന്യം നേടി. പുറമേയുള്ള മേക്കപ്പിനുപകരം ആന്തരിക സത്യസന്ധത വിജയത്തിന്റെ സൂചകമായി.

വിമർശനാത്മക വിലയിരുത്തൽ

പുതിയ നിർവചനങ്ങളുടെ ശക്തി

പുതിയ വിജയസങ്കൽപ്പങ്ങൾ നിരവധി പോസിറ്റീവ് മാനങ്ങൾ അവതരിപ്പിക്കുന്നു. ഒന്നാമതായി, അവ മാനുഷികവും സമഗ്രവുമായ വികസനത്തിന് പ്രാധാന്യം നൽകുന്നു. കേവലം സാമ്പത്തിക മാനദണ്ഡങ്ങളല്ല, മറിച്ച് മാനസികവും സാമൂഹികവും പാരിസ്ഥിതികവുമായ ക്ഷേമം ഉൾപ്പെടുത്തുന്നത് കൂടുതൽ സന്തുലിതമായ ജീവിത ദൃഷ്ടികോണം സൃഷ്ടിക്കുന്നു.

രണ്ടാമതായി, പുതിയ നിർവചനങ്ങൾ വിജയത്തെ ജനാധിപത്യവൽക്കരിക്കുന്നു. പരമ്പരാഗത മാനദണ്ഡങ്ങൾ വരുമാന അസമത്വവും സാമൂഹിക വിഭജനവും വർധിപ്പിച്ചപ്പോൾ, സുഖം, അർത്ഥം, സംഭാവന എന്നീ മാനദണ്ഡങ്ങൾ എല്ലാവർക്കും പ്രാപ്യമാണ്. സാമ്പത്തിക പശ്ചാത്തലം പരിഗണിക്കാതെ ഏതൊരാൾക്കും ഈ മേഖലകളിൽ "വിജയിക്കാൻ" കഴിയും.

മൂന്നാമതായി, സുസ്ഥിര വികസനത്തിന് അടിത്തറയിടുന്നു. പാരിസ്ഥിതി ഉത്തരവാദിത്വവും ദീർഘകാല ചിന്തയും ഉൾപ്പെടുത്തുന്നത് ഭാവി തലമുറകൾക്ക് ജീവിക്കാവുന്ന ലോകം ഉറപ്പാക്കുന്നു.

പരിമിതികളും വെല്ലുവിളികളും

എന്നാൽ പുതിയ വിജയനിർവചനങ്ങൾക്ക് ഗുരുതരമായ പരിമിതികളും വെല്ലുവിളികളുമുണ്ട്. പ്രധാന പ്രശ്നം അവയുടെ അളക്കാനാവാത്ത സ്വഭാവമാണ്. സാമ്പത്തിക നേട്ടങ്ങളെ അളവുകോലുകളിലൂടെ അളക്കാമെങ്കിലും, "സന്തോഷം", "അർത്ഥം", "സംതൃപ്തി" തുടങ്ങിയ ആത്മനിഷ്ഠ അനുഭവങ്ങളെ അളക്കുക ബുദ്ധിമുട്ടാണ്. ഇത് സാമൂഹിക നയരൂപീകരണത്തിനും സ്ഥാപനപരമായ ഇടപെടലുകൾക്കും വെല്ലുവിളിയുയർത്തുന്നു.

രണ്ടാമതായി, സാമ്പത്തിക യാഥാർത്ഥ്യങ്ങൾ അവഗണിക്കുന്ന അപകടമുണ്ട്. ദാരിദ്ര്യത്തിലും സാമ്പത്തിക അരക്ഷിതാവസ്ഥയിലും ജീവിക്കുന്നവർക്ക് "മാനസിക ക്ഷേമം" അല്ലെങ്കിൽ "ജീവിത സന്തുലിതാവസ്ഥ" ആഡംബരമായി തോന്നാം. അടിസ്ഥാന ഭൗതിക ആവശ്യങ്ങൾ നിറവേറ്റാത്തപ്പോൾ ഉയർന്ന തലത്തിലുള്ള ക്ഷേമം നേടുക അസാധ്യമാണ്.

മൂന്നാമതായി, ഒരു പുതിയ എലിറ്റിസം സൃഷ്ടിക്കുന്ന അപകടമുണ്ട്. "വർക്ക്-ലൈഫ് ബാലൻസ്", "മൈൻഡ്ഫുൾനെസ്", "സുസ്ഥിര ജീവിതം" എന്നീ ആശയങ്ങൾ മിക്കപ്പോഴും

സാമ്പത്തികമായി സമ്പന്നരായ മധ്യവർഗത്തിന്റെ ആശങ്ങളാണ്. സാമ്പത്തിക സുരക്ഷയില്ലാത്തവർക്ക് ഈ "പുതിയ വിജയം" അപ്രാപ്യമാവാം.

നാലാമതായി, സാംസ്കാരിക ആപേക്ഷികത പ്രശ്നമാകുന്നു. പാശ്ചാത്യ-കേന്ദ്രിത മാനസികക്ഷേമവും വ്യക്തിത്വവും ഊന്നൽ നൽകുന്ന മാതൃകകൾ കൂട്ടായ്മയെയും കുടുംബത്തെയും മുൻഗണന നൽകുന്ന കിഴക്കൻ സംസ്കാരങ്ങളിൽ പ്രയോജനപ്രദമാവില്ല. വിജയത്തിന് സാർവത്രിക നിർവചനം നൽകാൻ കഴിയുമോ എന്നത് സംശയകരമാണ്.

പ്രായോഗിക പ്രത്യാഘാതങ്ങൾ

വിദ്യാഭ്യാസ മേഖലയിലേക്ക്

വിജയത്തിന്റെ പുതിയ നിർവചനങ്ങൾ വിദ്യാഭ്യാസ സമ്പ്രദായത്തിൽ അടിസ്ഥാനപരമായ പരിഷ്കാരങ്ങൾ ആവശ്യപ്പെടുന്നു. കേവലം അക്കാദമിക നേട്ടങ്ങളെയും തൊഴിൽ വിപണിക്കായുള്ള തയ്യാറെടുപ്പിനെയും കേന്ദ്രീകരിച്ചുള്ള വിദ്യാഭ്യാസത്തിനുപകരം, വൈകാരിക ബുദ്ധി, സാമൂഹിക വൈദഗ്ധ്യം, മൂല്യബോധം, വിമർശനാത്മക ചിന്ത എന്നിവയ്ക്ക് പ്രാധാന്യം നൽകേണ്ടതുണ്ട്.

ഫിൻലാൻഡിലെയും സിംഗപ്പൂരിലെയും വിദ്യാഭ്യാസ പരിഷ്കാരങ്ങൾ ഇതിന് ഉദാഹരണങ്ങളാണ്. സമഗ്ര മാനുഷിക വികസനത്തിനും സുഖത്തിനും മുൻഗണന നൽകുന്ന ഈ മാതൃകകൾ അന്താരാഷ്ട്ര തലത്തിൽ അംഗീകാരം നേടിയിട്ടുണ്ട്.[16]

തൊഴിൽ സംസ്കാരത്തിലേക്ക്

കോർപ്പറേറ്റ് ലോകത്തും പുതിയ വിജയസങ്കൽപ്പങ്ങൾ മാറ്റങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുന്നു. Employee wellbeing programs, flexible work arrangements, work-from-home options, mental health support എന്നിവ ആധുനിക തൊഴിൽസ്ഥലങ്ങളുടെ സവിശേഷതകളായി മാറി. ഉൽപാദനക്ഷമതയോടൊപ്പം ജീവനക്കാരുടെ സന്തോഷവും പരിഗണിക്കുന്നു.

Google, Microsoft തുടങ്ങിയ കമ്പനികൾ ജീവനക്കാരുടെ സമഗ്രമായ ക്ഷേമത്തിന് നിക്ഷേപിക്കുന്നത് ഉൽപാദനക്ഷമത വർധിപ്പിക്കുമെന്ന് തെളിയിച്ചിട്ടുണ്ട്.[17] ഇത് വിജയത്തെക്കുറിച്ചുള്ള പരമ്പരാഗത ബിസിനസ് നിർവചനങ്ങളെ വെല്ലുവിളിക്കുന്നു.

സാമൂഹിക നയങ്ങളിലേക്ക്

ഭൂട്ടാൻ രാജ്യത്തിന്റെ "Gross National Happiness" സൂചകവും ന്യൂസിലാന്റിന്റെ "Wellbeing Budget"ഉം പരമ്പരാഗത GDP കേന്ദ്രിത വികസന മാതൃകകൾക്ക് ബദൽ അവതരിപ്പിക്കുന്നു.[18] സാമ്പത്തിക വളർച്ചയോടൊപ്പം സാമൂഹിക ക്ഷേമവും പാരിസ്ഥിതിക സുസ്ഥിരതയും ഉൾപ്പെടുത്തുന്ന സമഗ്ര വികസന സൂചകങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കാൻ ലോകബാങ്കും UN ഉം ശ്രമിക്കുന്നു.

കേരളത്തിലെ വികസന മാതൃകയും ഇതിന്റെ ഒരു ഉദാഹരണമാണ്. സാമ്പത്തിക വളർച്ച കുറവാണെങ്കിലും മാനുഷിക വികസന സൂചകങ്ങളിൽ കേരളം മുന്നിലാണ് - ഇത് വിജയത്തിന്റെ ബദൽ നിർവചനം അവതരിപ്പിക്കുന്നു.

സാംസ്കാരിക മേഖലയിലേക്ക്

സാഹിത്യം, സിനിമ, കല എന്നിവയിലും വിജയത്തിന്റെ പുതിയ ആഖ്യാനങ്ങൾ ഉയർന്നുവരുന്നു. ഹീറോ ഒടുവിൽ കോടീശ്വരനാകുന്ന പരമ്പരാഗത കഥകൾക്കുപകരം, വ്യക്തിപരമായ സംതൃപ്തി, സാമൂഹിക സംഭാവന, ആധികാരിക ജീവിതം എന്നിവ പ്രതിപാദിക്കുന്ന കഥകൾ ജനപ്രീതി നേടുന്നു.

മലയാളത്തിൽ ബെന്യാമിന്റെ "ആടുജീവിതം", എസ്. ഹരീഷിന്റെ "മീശ" തുടങ്ങിയ കൃതികൾ പരമ്പരാഗത വിജയസങ്കൽപ്പങ്ങളെ വെല്ലുവിളിച്ചുകൊണ്ട് ജീവിതത്തിന്റെ സങ്കീർണതകളെ അവതരിപ്പിക്കുന്നു.

നിഗമനം

വിജയത്തിന്റെ പുതിയ നിർവചനങ്ങൾ സമകാലിക സമൂഹത്തിലെ അടിസ്ഥാനപരമായ മാറ്റങ്ങളെ പ്രതിഫലിപ്പിക്കുന്നു. കേവലം സാമ്പത്തിക സമൃദ്ധിയും സാമൂഹിക പദവിയും കേന്ദ്രീകരിച്ചുള്ള ഏകമാനമായ വിജയസങ്കൽപ്പത്തിൽ നിന്ന്, മാനസികക്ഷേമം, ജീവിത സന്തുലിതാവസ്ഥ, സാമൂഹിക സംഭാവന, പാരിസ്ഥിതിക സുസ്ഥിരത, വ്യക്തിപരമായ സംതൃപ്തി എന്നിവ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ബഹുമാനമായ സമീപനത്തിലേക്ക് പരിണമിച്ചിരിക്കുന്നു.

പോസിറ്റീവ് സൈക്കോളജി, സുഖശാസ്ത്രം, സുസ്ഥിര വികസന സിദ്ധാന്തങ്ങൾ എന്നിവ പിന്തുണയ്ക്കുന്ന ഈ പുതിയ നിർവചനങ്ങൾ കൂടുതൽ മാനുഷികവും സമഗ്രവുമായ വികസന ദൃഷ്ടികോണം അവതരിപ്പിക്കുന്നു. വിദ്യാഭ്യാസം, തൊഴിൽ, സാമൂഹിക നയങ്ങൾ, സാംസ്കാരിക ആഖ്യാനങ്ങൾ എന്നിവയിലെല്ലാം ഈ മാറ്റത്തിന്റെ സ്വാധീനം കാണാവുന്നതാണ്.

എന്നാൽ ഈ പുതിയ സങ്കൽപ്പങ്ങൾക്ക് പരിമിതികളും വെല്ലുവിളികളുമുണ്ട് - അവയുടെ അളക്കാനാകാത്ത സ്വഭാവം, സാമ്പത്തിക യാഥാർത്ഥ്യങ്ങളെ അവഗണിക്കാനുള്ള സാധ്യത, പുതിയ എലിറ്റിസം സൃഷ്ടിക്കാനുള്ള അപകടം, സാംസ്കാരിക ആപേക്ഷികത എന്നിവ ഗൗരവമായി പരിഗണിക്കേണ്ടതുണ്ട്.

അന്തിമമായി, വിജയത്തിന്റെ അന്വേഷണം മനുഷ്യാവസ്ഥയുടെ സാർവത്രികവും ശാശ്വതവുമായ ഭാഗമാണ്. എന്നാൽ എന്താണ് "വിജയം" എന്നതിന്റെ നിർവചനം കാലത്തിനും സന്ദർഭത്തിനും അനുസരിച്ച് മാറിക്കൊണ്ടിരിക്കും. സമകാലിക കാലഘട്ടത്തിന്റെ സവിശേഷത സമഗ്രവും സുസ്ഥിരവും മാനുഷികവുമായ വിജയസങ്കൽപ്പമാണ് - ഇത് ഭാവി തലമുറകൾക്ക് കൂടുതൽ സന്തുലിതവും ആരോഗ്യകരവുമായ ജീവിതം സാധ്യമാക്കുമെന്ന് പ്രതീക്ഷിക്കാം.

ഈ സംക്രമണകാലഘട്ടത്തിൽ, പരമ്പരാഗത മാനദണ്ഡങ്ങളെ പൂർണമായും തള്ളിക്കളയാതെ, പുതിയ മാനങ്ങളെ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന സന്തുലിത സമീപനമാണ് ആവശ്യം. വ്യക്തികൾക്കും സമൂഹത്തിനും പാരിസ്ഥിതിക്കും നന്മ ചെയ്യുന്ന, സുസ്ഥിരവും അർത്ഥവത്തുമായ വിജയമാണ് ഇരുപത്തിയൊന്നാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ ലക്ഷ്യം.

അവലംബങ്ങൾ

1. Weber, Max. *The Protestant Ethic and the Spirit of Capitalism*. Translated by Talcott Parsons. London: Routledge, 2001.
2. World Health Organization. “Depression Fact Sheet.” Accessed March 2023.
3. Berger, Peter L., and Thomas Luckmann. *The Social Construction of Reality: A Treatise in the Sociology of Knowledge*. New York: Anchor Books, 1966.
4. Weber, Max. *The Protestant Ethic and the Spirit of Capitalism*. Translated by Talcott Parsons. London: Routledge, 2001.
5. Maslow, Abraham H. “A Theory of Human Motivation.” *Psychological Review* 50, no. 4 (1943): 370–396.
6. Seligman, Martin E. P. *Flourish: A Visionary New Understanding of Happiness and Well-being*. New York: Free Press, 2011.
7. Diener, Ed, Richard E. Lucas, and Shigehiro Oishi. “Subjective Well-Being: The Science of Happiness and Life Satisfaction.” In *Handbook of Positive Psychology*, edited by C. R. Snyder and Shane J. Lopez, 63–73. Oxford: Oxford University Press, 2002. Ryan, Richard M., and Edward L. Deci. “On Happiness and Human Potentials: A Review of Research on Hedonic and Eudaimonic Well-Being.” *Annual Review of Psychology* 52 (2001): 141–166.
8. Putnam, Robert D. *Bowling Alone: The Collapse and Revival of American Community*. New York: Simon & Schuster, 2000.
9. World Commission on Environment and Development. *Our Common Future*. Oxford: Oxford University Press, 1987.
10. The Lancet Commission on Global Mental Health and Sustainable Development. “The Lancet Commission on Global Mental Health and Sustainable Development.” *The Lancet* 392, no. 10157 (2018): 1553–1598.
11. OECD. “OECD Better Life Index 2022.” Accessed April 2023. https://www.oecdbetterlifeindex.org.
12. U.S. Bureau of Labor Statistics. “Job Openings and Labor Turnover Survey.” 2021. Accessed May 2023. https://www.bls.gov/jlt/.
13. Deloitte. “The Deloitte Global 2021 Millennial and Gen Z Survey.” Accessed June 2023.https://www2.deloitte.com/global/en/pages/about-deloitte/articles/millennialsurvey.html.
14. Grant, Adam M. “Does Intrinsic Motivation Fuel the Prosocial Fire? Motivational Synergy in Predicting Persistence, Performance, and Productivity.” *Journal of Applied Psychology* 93, no. 1 (2008): 48–58.
15. Rogers, Carl R. *On Becoming a Person: A Therapist’s View of Psychotherapy*. Boston: Houghton Mifflin, 1961.
16. Sahlberg, Pasi. *Finnish Lessons 2.0: What Can the World Learn from Educational Change in Finland?* New York: Teachers College Press, 2015.
17. Achor, Shawn. “Positive Intelligence.” *Harvard Business Review* 90, nos. 1–2 (2012): 100–102.
18. Stiglitz, Joseph E., Amartya Sen, and Jean-Paul Fitoussi. *Mismeasuring Our Lives: Why GDP Doesn’t Add Up*. New York: The New Press, 2010.